

Peters julekalender

24 små fortællinger fra min barndom
1959

21. DECEMBER

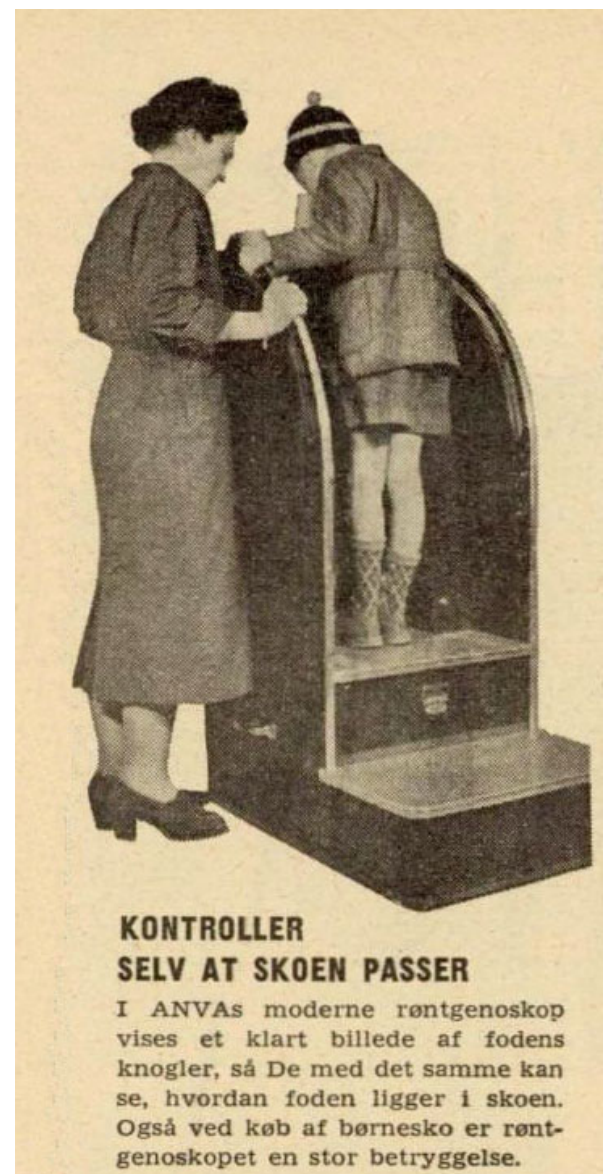
BIOGRAFTUREN

Det har været en rigtig lang eftermiddag. For det første fik vi sent fri fra skolen og så skulle vi gå gennem byen ud til Ortenvej, hvor der næsten hver dag sker noget nyt. I dag var det tømrerne, der skulle lave noget med taget. Sent på eftermiddagen måtte vi så ta' turen tilbage igen. Da vi gik forbi Importøren i Vestergade, så jeg nogle rulleskøjter, som jeg længe har ønsket mig. Mor ved det godt, men hun skyndte sig bare videre, for Ulrik skulle ha' nye sko. Da vi gik gennem Kræmmergade, så vi i udstillingsvinduet til Kino, at de stadig spillede Paw. Ulrik og jeg har set filmen, og

den var rigtig, rigtig god. Den handler om en dreng fra urskoven, som kommer til Danmark. Han får det virkelig hårdt, fordi ingen rigtig forstår ham. Det var ikke en sjov film, men den var god.

Så nåede vi Langgård Sko og gik ind. Det var en sød ekspeditrice, som tog imod os. Hun viste Ulrik en del sko, og Ulrik ville helst ha' dem, der var mest spidse. Mor syntes nu, at han skulle ha' nogen, der var mere fornuftige, men Ulrik holdt på sit. Han er jo stædig og fik til sidst lov at få dem. Så skulle ekspeditricen finde det rigtige nummer. Ulrik skulle stikke sin fod ind i en kasse, hvor der var en glasplade foroven, som man kunne kigge ned i og se Ulriks fod. Ekspeditricen fortalte, at det var noget helt nyt, noget med røntgenstråler og det var rigtig smart, for så kunne hun se helt nøjagtigt, hvordan Ulriks fod var i forhold til skoen. Jeg fik lov at kigge ned og det var rigtigt nok. Jeg kunne se Ulriks fod men også omridset af skoen. Jeg kunne se, at den passede perfekt. Da vi lidt

senere gik det lille stykke tilbage til Søndergade, havde Ulrik selvfølgelig sine nye spidse sko på.

Da jeg kom hjem, skulle jeg lige skrive en genfortælling til i morgen, inden vi spiste aftensmad. Det er lidt kedeligt bare at skulle skrive en historie lidt om. Jeg vil hellere skrive noget helt selv, men det er ikke ret tit, vi får lov til det.

Nu er det blevet helt mørkt og jeg kan se lyset fra pølsevognen foran Hotel Platzborg. Mor og far er lige gået i biografen. Mor spurgte, om vi ikke troede, at vi kunne være lidt alene hjemme, og selvfølgelig kan vi det. De har sagt, at de vil være hjemme igen ca. klokken 9. Vi måtte ikke komme med, for filmen er forbudt for børn. Vi lovede mor ikke at komme op at toppes, men det gør vi nu næsten aldrig. Vi er gode til at finde på noget sammen, selv om Ulrik er tre år yngre end mig. Jeg er begyndt på en tegning, hvor jeg prøver at tegne nogle jetjagere og nogle soldaterbiler, lissom dem der kører forbi os næsten hver dag. Vi synes nu godt nok ikke, at soldater og kanoner er så sjovt mere, for vi ser dem jo næsten hver dag. Jeg kan huske, at i begyndelsen vi boede her, røg Ulrik og jeg hen til vinduet, hver gang vi kunne høre, at det var store biler nede på vejen, Det gør vi ikke mere.

Ulrik er begyndt på en tegning af en cowboyder. Han tegner efter et Mickey blad, som vi fik lov at købe i den lille kiosk lige ved siden af, hvor vi bor. Vi får tit lov til at købe forskellige små blade. Både Prærieserien men osse Robin Hood-blade. Jeg er osse begyndt at synes, at Commando-bladene er spændende, men det mener far ikke er noget for mig, jeg er vist ikke gammel nok. Men det synes jeg nu, er noget værre vrøvl. De slår jo osse ihjel i cowboybladene, men det er måske noget andet. Commando-bladene er jo om rigtig krig.

Nu gider Ulrik ikke at tegne mere, han er nu heller ikke så god til det. Hvad skal vi så finde på? Jeg lukker op for radioen, men de sender kun gammel dansemusik og det er bare så kedeligt. Det er mærkeligt at tænke på, at da jeg var mindre, kunne jeg godt li at høre gammel dansemusik, som kom hver mandag aften, lige før vi skulle i seng.

Ønskekoncerten om
søndagen og gammel
dansemusik om
mandagen, det hørte jeg
hver uge. Nu kan Ulrik
og jeg bedst li' at høre
radioteater for børn, som
kommer hver fredag
eftermiddag. Lige nu
hører vi Jorden rundt på
80 dage, og den er rigtig
spændende, og vi kan
næsten ikke vente til
næste fredag for at få
fortsættelsen. Der sker
hele tiden noget, som

forhindrer Philieas Fogg og Passepartout at komme videre jorden rundt. Sidste gang var de i en indisk jungle og fik øje på et langt optog af nogle munke. Af deres bærere, som bar alt deres bagage, fik de at vide, at det var en meget rig mand, som lige var død og nu skulle brændes på et bål. Sammen med ham skulle hans meget unge kone, prinsesse Aouda også brændes. Hun gik bagerst, omringet af hvide munke, og var helt omtåget. Philieas Fogg mente, at de burde gøre noget, men det syntes bærerne ikke, og lige da prinsessen skal smides på bålet, sluttede udsendelsen. Sådan er det hver gang, lige når det er mest spændende, slutter det, og vi skal vente en uge, før vi kan høre mere af historien. De har osse sendt en historie som hed Livet på Mississippi, og så tænkte jeg, at det var næsten lissom den gang, vi sejlede med tømmerflåden i Sallinge Å.

Så nu må mor og far da snart komme tilbage fra biografen. Jeg kigger hen på kukuret. Hvornår var det nu lige, de ville være hjemme? Jeg kan pludselig ikke huske det. Jeg synes bare, at det er meget længe siden, de gik. Jeg kigger ud af vinduet og spejder over mod viadukten og håber snart at kunne se mor og far.

- Kommer mor og far ikke snart, spør' Ulrik – det er ikke sjovt at være alene hjemme mere.

- Jo jo, det varer nok ikke så længe nu.

Jeg kigger igen ud af vinduet, men stadig ingen mor og far.

Hvad kan der være sket? De kan måske være blevet kørt over og kommet på sygehuset og nu ved ingen, at Ulrik og mig sidder her helt alene og venter.

Jeg siger ikke noget til Ulrik, men jeg er meget nervøs nu. Jeg får den sædvanlige uro i maven, når der sker noget, jeg ikke bryder mig om. Hvad skal jeg gøre? Skal jeg gå ned til mælkeemand Nielsen, som har telefon, og få ham til at ringe til politiet? Det bryder jeg mig ikke om, men jeg er jo den ældste og må gøre noget.

- Jeg går over viadukten og ser om jeg kan få øje på mor og far. Du bliver her så længe.

Jeg løber ned ad trappen og skynder mig ud på gaden og fortsætter op mod viadukten. Hvad kan der dog være sket? Hvis jeg ikke kan finde dem, må Nielsen ringe til politiet.

Nu står jeg på toppen af viadukten og kigger ind mod byen. Det er svært at se noget helt tydeligt, for der er ikke så meget gadelys, kun lyset nede fra "Jernstangen". Det er restaurant, som bruges meget af soldaterne. Jeg kan ikke se nogen, kun et par biler kører forbi. Jeg skal lige til at vende mig om, da jeg får øje på to personer i mørket. Mor og far? Da de nærmer sig, kan jeg godt se, at det er dem. Jeg løber dem i møde og da jeg når dem, krammer jeg mig ind til mor.

- Hvor blev I af? Ulrik og mig blev så bange for, at der var sket jer noget.

- Hvad er nu det for noget vrøvl, sir' far. Hvad skulle der være sket os? Vi er jo hjemme til den aftalte tid.

- Er I? Vi syntes bare, at der var gået så lang tid og så troede vi, at der var sket noget med jer.

- Prøv at se på mit ur, Peter. Mor viser mig sit armbåndsur. Klokken er kun lige ni, som vi aftalte.

Jeg føler mig så dum, så dum. Jeg kan godt se, at klokken kun er ni. Hvordan kunne jeg dog glemme det?

Jeg er meget lettet, da vi tre går over viadukten, og nu kan vi se Ulrik stå i døren.

Hold op, hvor har jeg været dum. Og jeg skulle være den store og passe på Ulrik.

De kulørte hæfter

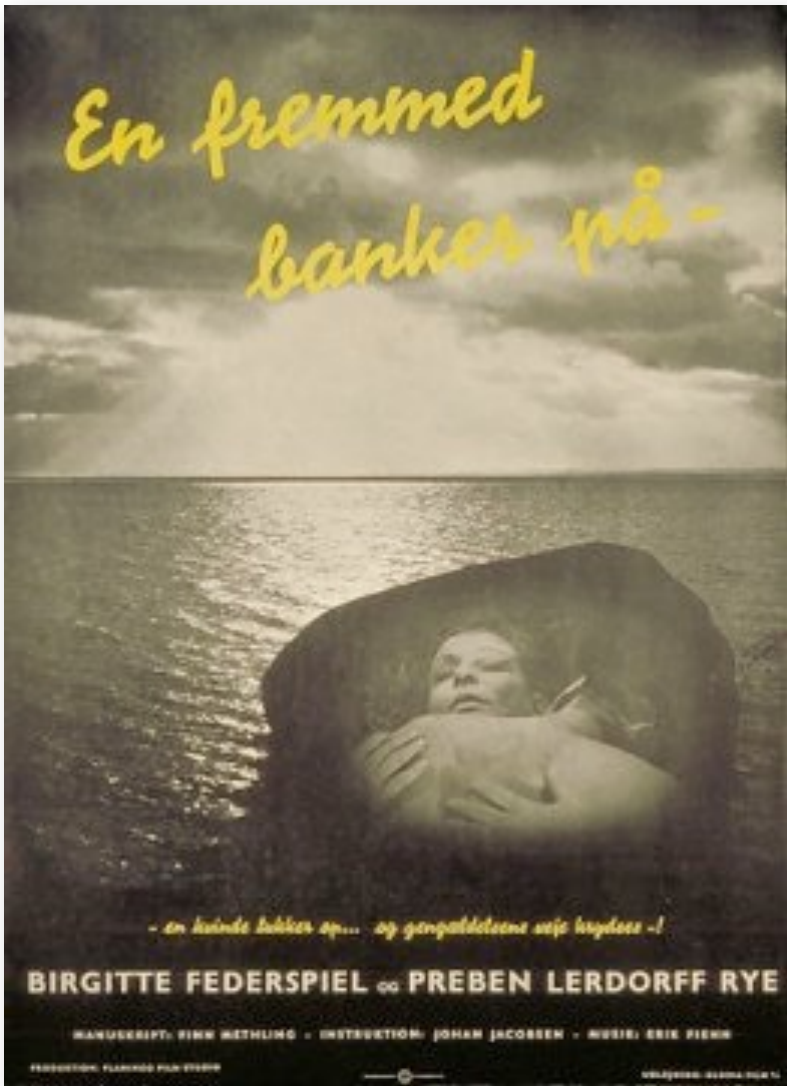
Der går et spøgelse gennem Danmark i 50'erne, da de såkaldte kulørte hæfter begynder at udkomme. Skolelærere og andre deltagere i den pædagogiske debat maner til åben kamp mod voldsforherligende tegneserier og de truende amerikanske tilstande her i landet. I oktober 1953 slår skolelærer Søren Christensen i bladet *Folkeskolen* til lyd for, "at den danske lærerstand indleder en kampagne mod den trussel mod vor kultur, som de uhyggelige serierhæfter udgør". I februar året efter gentager han opfordringen til at få stoppet denne "sjæleforgiftning". De skylder fremtiden, ungdommen og Deres egen anseelse at øve en gerning for at standse den lavine af dumhed, råhed og svineri, der med hastigt stigende tempo vælter ud over os og truer med at ødelægge alle fremskridt i demokrati og medmenneskelighed. Skal opdragerne måske stikke hænderne i lommen og uvirksomt se på, hvordan disses asociale kræfter hensynsløst terroriserer den opvoksende slægt?"

Som kronen på værket udgiver forfatteren Tørk Haxthausen bogen *Opdragelse til terror*, hvor han på baggrund af den amerikanske psykiater Frederic Werthams bog *Seduction of the Innocent* beskriver tegneseriernes skadelige effekt på børn og unge. Konsekvensen er, at børn og unge bliver mere voldelige og parate til en kriminel løbebane, får vanskeligheder med at læse, bliver arbejdssky og seksuelt afvigende.

"TILBAGE TIL 50'erne" af Ove Dahl

EN FREMMED BANKER PÅ

Jeg tror, at det er den eneste gang mor og far har været i biografen uden Ulrik og mig. Ulrik mener, at filmen mor og far så, kunne være “En fremmed banker på”, da den kom frem på dette tidspunkt. Den var for tiden en meget vovet og erotisk film (hvilket så kan undre mig, at mor og far så lige valgte den film!) Den vakte stor debat i det danske filmmiljø. Hvis I vil vide mere om denne film, er her to [link til artikler om filmen.](#)

Artikel fra Illustreret Tidende

Årets tre-dobbelte Bodil-vinder:

„En fremmed banker på -“

Den første danske film, med kun to- og en halv – medvirkende. Manuskriptet er skrevet af **FINN METHLING** Musikken er komponeret af **ERIK FIEHN**

Personer:
HUN . . . Birgitte Federspiel
HAN . . . Preben Leerdorff Rye
En herre . Victor Montell

INSTRUKTION:
Johan Jacobsen

Produktion: FLAMINGO

En fremmed banker på – en kvinde lukker op – og gengældens veje krydses. Det viser sig, at kvinden og manden, mellem hvem der opstår et kærlighedsforhold, har haft nær og skæbnesvanger kontakt med samme menneske under slutningen af krigen, nemlig hendes mand. Under et frygteligt uvejr kommer den fremmede til hendes hus en sensommeraften i 1947, får lov at overnatte der, og uden at de ved noget om hinanden, opstår en dragning mellem dem, der resulterer i et forhold. Da det er på sit højeste, opdager hun, at det var ham, der dræbte hendes mand under krigen, da han var på den gale side. Det kommer til et kolossalt opgør mellem dem, og filmen munder ud i den livsanskuelse, at vi må glæmme det onde bag os, ikke begrave os i fortidens ulykker, men komme videre i livet.

Filmen domineres af to alt overraskende hovedroller, der spilles af Birgitte Federspiel og Preben Leerdorff Rye. Der er en tredje, der stikker hovedet ind, nemlig Victor Montell, men hvor god han end er, så er det en ganske lille ting i helhedsbilledet.

Den kendsgerning, at der kun forekommer to personer i filmen, gjorde det muligt i løbet af 3 uger at gennemprøve hele filmen i dekoration og med skuespillerne i kostumer, før der blev drejet en eneste meter. – Denne teknik, der medfører større egalitet i spillet, er så vidt vides ikke prøvet i Danmark før.

„En fremmed banker på –“ er forevrigt Johan Jacobsens 25. film som instruktør. FILM-JOURNALEN lykkedes med jubilæet og de tre Bodil'er!

Læs artiklen fra BT her

Meget har ændret sig i Søndergade, men den lille kiosk ligger der endnu.

- 0 -

Og Ulrik fik selvfølgelig ADI-sko!

